

สรุป พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

- * ใช้บังคับเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2496 มีทั้งหมด 77 มาตรา
- * ผู้รักษาการตามระเบียบนี้ --> รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
- * เมื่อพ้นกำหนด 1 ปีนับแต่วันที่ได้ออก “ประกาศกระทรวงมหาดไทย” ยกฐานะท้องถิ่นใดเป็น “เทศบาลเมือง” หรือ “เทศบาลนคร” ห้ามมิให้ใช้กฎหมายปกครองท้องถิ่น (ใน ส่วน แต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน / รวมถึงให้สิ้นสุดอำนาจหน้าที่ ในท้องถิ่นนั้น)
- * ในเขต “เทศบาลตำบล” ใด ถ้า หมดความจำเป็น ที่จะต้องมีตำแหน่ง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำ ตำบล หรือสารวัตรกำนัน ให้รัฐมนตรีประกาศยกเลิกตำแหน่งดังกล่าว

ส่วนที่ 1 การจัดตั้งเทศบาล

- * เทศบาล ถือเป็น “ทบวงการเมือง”
- * ภายใน 45 วัน นับแต่วันที่ได้จัดตั้งเทศบาล ให้เลือกตั้ง “สมาชิกสภาเทศบาล” และ “นายกเทศมนตรี”
- * การจัดตั้ง เทศบาลมีเกณฑ์ในการจัดตั้งดังนี้
 - 1) เทศบาลตำบล ท้องถิ่นซึ่งยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล
 - 2) เทศบาลเมือง เทศบาลอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด / ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป
 - 3) เทศบาลนคร ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไป
- * ให้จัดทำเป็น “ประกาศกระทรวงมหาดไทย” และให้ระบุชื่อและเขตเทศบาลไว้ด้วย
- * การเปลี่ยนชื่อเทศบาล / การเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาล ให้กระทำโดย “ประกาศกระทรวงมหาดไทย”

ส่วนที่ 2 องค์การเทศบาล

- * “องค์การเทศบาล” ประกอบด้วย “สภาเทศบาล” และ “นายกเทศมนตรี”
- * สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ตามจำนวน ดังนี้
 - 1) เทศบาลตำบล ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 12 คน
 - 2) เทศบาลเมือง ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 18 คน
 - 3) เทศบาลนคร ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 24 คน
- * อายุของสมาชิกสภาเทศบาล มีกำหนด คราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง
- * สมาชิกภาพของสภาเทศบาล สิ้นสุดลงเมื่อ
 1. ถึงคราวออกตามวาระ / ยุบสภาเทศบาล
 2. ตาย
 3. ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อ “ผู้ว่าราชการจังหวัด”
 4. ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้าม (ต้องไม่เป็นผู้พ้นจากตำแหน่ง ยังไม่ถึง 5 ปี นับแต่วันรับสมัครเลือกตั้ง)

5. ขาดประชุมสภาเทศบาล 3 ครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร
6. กระทำการอันต้องห้าม (มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในกิจการที่กระทำแก่เทศบาล)
7. สภาเทศบาล มีมติให้พ้นจากตำแหน่ง โดยมีสมาชิกสภาเทศบาลจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 เข้าชื่อเสนอให้ “สภาเทศบาล” พิจารณา / มติต้องมีคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ให้สมาชิกภาพสิ้นสุด ลงนับแต่วันที่สภาเทศบาลมีมติ
8. ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภา, ผู้บริหารท้องถิ่น
 - * เมื่อมีข้อสงสัยในสมาชิกภาพให้ “ผู้ว่าราชการจังหวัด” สอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยถือเป็นที่สุด
 - * ให้สภาเทศบาล เลือก “ประธานสภาเทศบาล 1 คน” และ “รองประธานสภาเทศบาล 1 คน” (“ผู้ว่าราชการจังหวัด” แต่งตั้งจากสมาชิกสภาเทศบาล -- > ตามมติของสภาเทศบาล)
 - * นอกจากการพ้นจากตำแหน่ง ให้ “ประธานสภาเทศบาล” และ “รองประธานสภาเทศบาล” พ้นจากตำแหน่งเมื่อ
 1. ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อ “ผู้ว่าราชการจังหวัด”
 2. สิ้นสุดการเป็นสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาล
 2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย สั่งให้พ้นจากตำแหน่ง (และจะดำรงตำแหน่งอีกไม่ได้ตลอดอายุของสภา)
 3. สภาเทศบาล มีมติให้พ้นจากตำแหน่ง โดยมีสมาชิกสภาเทศบาล จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 เข้าชื่อเสนอให้ สภาเทศบาลพิจารณาและมติไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ให้สมาชิกภาพสิ้นสุด ลงนับแต่วันที่สภาเทศบาลมีมติ
 - * กรณียุบสภาเทศบาล ให้มีการเลือกประธานสภาเทศบาล / รองประธานสภาเทศบาล -- > ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ยุบสภาเทศบาล

➤ การประชุมสภาเทศบาล

- * ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญ 4 สมัย
(สมัยประชุมสามัญครั้งแรก / วันเริ่มประชุมสามัญสามัญประจำปี -- > ให้ “สภาเทศบาล” กำหนด)
- * “ผู้ว่าราชการจังหวัด” ต้องกำหนด -- > ให้สมาชิกสภาเทศบาลมาประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก ภายใน 15 วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง
- ในการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก มีการประชุมแต่ไม่อาจเลือก “ประธานสภาเทศบาล” และ “รองประธานสภาเทศบาล” ได้ -- > “ผู้ว่าราชการจังหวัด” อาจเสนอ “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย” มีคำสั่งให้ยุบสภาเทศบาล
- * สมัยประชุมหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดไม่เกิน 30 วัน (การขยายเวลาต้องได้รับอนุญาตจาก “ผู้ว่าราชการจังหวัด”)
- * “ประธานสภาเทศบาล” เป็นผู้เรียกประชุมสภาเทศบาลตามสมัยประชุมสามัญ และเป็นผู้เปิดหรือปิด การประชุม

- ในกรณีไม่มีประธานสภาเทศบาล -- > ให้ “ผู้ว่าราชการจังหวัด” เป็นผู้เรียกและเป็นผู้เปิดหรือปิดการประชุม

* เมื่อเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของเทศบาล (การประชุมวิสามัญ)

- โดยประธานสภาเทศบาล / นายกเทศมนตรี / สมาชิกสภาเทศบาลจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิก เท่าที่มีอยู่ อาจทำคำร้องยื่นต่อ “ผู้ว่าราชการจังหวัด”

- “ผู้ว่าราชการจังหวัด” เห็นพิจารณา ถ้าสมควรให้ “ผู้ว่าราชการจังหวัด” เรียกประชุมวิสามัญได้

- การประชุมวิสามัญให้มีกำหนดไม่เกิน 15 วัน / การขยายเวลา -- > ต้องได้รับอนุญาตจาก “ผู้ว่าราชการจังหวัด”

* การประชุม (สมาชิกสภาเทศบาลคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน / การลงมติให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ / ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานสภาฯ ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด)

* การประชุมสภาเทศบาล ย่อมเป็นการ เปิดเผย แต่การประชุมลับย่อมมีได้ โดยนายกเทศมนตรี หรือสมาชิกสภาเทศบาลรวมกันจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ร้องขอให้ -- > “ประธานสภาเทศบาล” ดำเนินการประชุมลับได้ โดยไม่ต้องขอมติที่ประชุม

➤ สภาเทศบาล มีอำนาจเลือกบุคคลทำหน้าที่

1. เลือก “สมาชิกสภาเทศบาล” ตั้งเป็น “คณะกรรมการสามัญสภาเทศบาล”

2. เลือก “บุคคลผู้เป็นหรือไม่เป็นสมาชิก” ตั้งเป็น “คณะกรรมการวิสามัญ” ของสภาเทศบาล เพื่อกระทำการกิจการหรือพิจารณาสอบสวนเรื่องใด ๆ ในวงงานของสภาเทศบาล แล้วรายงานต่อสภาเทศบาล

“นายกเทศมนตรี” มีสิทธิเสนอชื่อ “บุคคลผู้เป็นหรือไม่เป็นสมาชิก” เพื่อให้ “สภาเทศบาล” แต่งตั้งเป็นกรรมการได้ ไม่เกิน 1 ใน 4 ของคณะกรรมการทั้งหมด

3. “คณะกรรมการสามัญสภาเทศบาล” จะแต่งตั้ง “คณะอนุกรรมการ” เพื่อพิจารณา หรือปฏิบัติที่มอบหมายก็ได้

➤ นายกเทศมนตรี

* “นายกเทศมนตรี” มาจากการเลือกตั้งของประชาชน ดำรงตำแหน่ง คราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง

* คุณสมบัติ

อายุไม่ต่ำกว่า 30 ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง / การศึกษาระดับปริญญาตรี / เคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น, ผู้บริหารท้องถิ่น / ไม่เป็นผู้พ้นจากตำแหน่ง ยังไม่ถึง 5 ปี นับแต่วันรับสมัครเลือกตั้ง

* อาจแต่งตั้ง “รองนายกเทศมนตรี” ที่มีใช้สมาชิกสภาเทศบาล เป็นผู้ช่วยในการบริหารได้ตามเกณฑ์ดังนี้

1) เทศบาลตำบล ให้แต่งตั้งได้ไม่เกิน 2 คน

2) เทศบาลเมือง ให้แต่งตั้งได้ไม่เกิน 3 คน

3) เทศบาลนคร ให้แต่งตั้งได้ไม่เกิน 4 คน

* อาจแต่งตั้ง “เลขาธิการนายกเทศมนตรี” และ “ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี” รวมกันได้ตามเกณฑ์ดังนี้

1) เทศบาลตำบล ให้แต่งตั้งได้ไม่เกิน 2 คน

2) เทศบาลเมือง ให้แต่งตั้งได้ไม่เกิน 3 คน

3) เทศบาลนคร ให้แต่งตั้งได้ไม่เกิน 5 คน

* ก่อนนายกเทศมนตรี เข้ารับตำแหน่ง -->

- “ประธานสภาเทศบาล” เรียกประชุมสภาเทศบาล --> เพื่อให้ “นายกเทศมนตรี” แลกงนโยบายต่อ “สภาเทศบาล” โดยไม่มีการลงมติ ภายใน 30 วัน นับแต่วันประกาศผลเลือกตั้งนายกเทศมนตรี

- กรณี ไม่มี ประธานสภาเทศบาล / รองประธานสภาเทศบาล

--> ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนให้นายกเทศมนตรี ดำเนินการไปพลางก่อนเท่าที่จำเป็น

--> เมื่อมีการเลือก ประธานสภาเทศบาล ให้ประธานสภาเทศบาล เรียกประชุมสภาเทศบาล ให้นายกเทศมนตรี แลกงนโยบายต่อสภาเทศบาล โดยไม่มีการลงมติ ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่มีการเลือกประธานสภาเทศบาล

* การประชุมสภาเทศบาล เพื่อแลกเปลี่ยนนโยบายให้ทำ โดยเปิดเผย โดย “นายกเทศมนตรี” ต้องจัดทำนโยบายเป็น ลายลักษณ์อักษรแจกสมาชิกสภาเทศบาลทุกคน ที่เข้าร่วมประชุม

* กรณี “นายกเทศมนตรี” ไม่สามารถแลกเปลี่ยนนโยบายต่อสภาเทศบาลได้ --> ให้ “ผู้ว่าราชการจังหวัด” แจ้งให้นายกเทศมนตรี จัดทำนโยบาย แจ้งเป็นหนังสือส่งให้สมาชิกสภาเทศบาลทุกคน ภายใน 7 วัน

* นายกเทศมนตรี จัดทำรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบาย ต่อสภาเทศบาล เป็นประจำทุกปี

* คำแถลงของนายกเทศมนตรี ให้ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการเทศบาลด้วย

* สมาชิกสภาเทศบาล ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิด “อภิปรายทั่วไป” ในที่ประชุมสภาเทศบาล เพื่อให้นายกเทศมนตรีแถลงข้อเท็จจริง / ความเห็นในปัญหา โดยไม่มีการลงมติ (โดยยื่นต่อประธานสภาเทศบาล และประธานสภาเทศบาล กำหนดวันสำหรับอภิปรายทั่วไป --> ซึ่งไม่เร็วกว่า 5 วัน และไม่ช้ากว่า 15 วัน)

➤ หน้าที่ของนายกเทศมนตรี

1. กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย

2. สั่ง อนุญาต อนุมัติ เกี่ยวกับราชการของเทศบาล

3. แต่งตั้ง ถอดถอน รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี เลขานุการนายกเทศมนตรี

4. วางระเบียบให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

* มีหน้าที่ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการ / เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้าง

* ขออิมตัวข้าราชการมาช่วยปฏิบัติราชการชั่วคราวโดยมีกำหนดเวลาได้ --> เสนอเรื่องต่อ “ผู้ว่าราชการจังหวัด” พิจารณาทำความตกลงกับหน่วยงานต้นสังกัดก่อน (โดยไม่ขาดจากสถานภาพเดิมและได้รับเงินเดือนจากต้นสังกัดเดิม)

* สมาชิกภาพของ “นายกเทศมนตรี” สิ้นสุดลงเมื่อ

1. ถึงคราวออกตามวาระ

2. ตาย

3. ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อ “ผู้ว่าราชการจังหวัด”

4. ขาดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม

5. กระทำการฝ่าฝืน (ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานของรัฐ / รับเงินพิเศษจากหน่วยงานของรัฐ / กระทำการอันมีส่วนได้เสียในกิจการของเทศบาล)

6. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย สั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

7. ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

8. ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาเทศบาล / ผู้บริหาร

- ในระหว่างที่ไม่มีนายกเทศมนตรีให้ “ปลัดเทศบาล” ปฏิบัติหน้าที่แทนเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราว

- สมาชิกภาพของ รองนายกเทศมนตรี, เลขานุการนายกเทศมนตรี, ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี สิ้นสุดลงเมื่อ

นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง / นายกเทศมนตรีมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง / ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อ “นายกเทศมนตรี” / ให้นำความตามข้อ 1. – ข้อ 7. ของนายกเทศมนตรีมาใช้บังคับโดยอนุโลม

➤ **เทศบาลแบ่งส่วนราชการ**

1) สำนักปลัดเทศบาล

2) ส่วนราชการอื่นตามที่นายกเทศมนตรีประกาศกำหนด (โดยความเห็นชอบของกระทรวงมหาดไทย)

* การกำหนดอำนาจของ “สำนักงานปลัดเทศบาล” และ “ส่วนราชการที่นายกเทศมนตรีกำหนด” ให้เป็นไปตามที่ “นายกเทศมนตรี” ประกาศกำหนด < - - > โดยความเห็นชอบของ “กระทรวงมหาดไทย”

* กรณี “นายกเทศมนตรี” ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ -- > รองนายกเทศมนตรี (และหากไม่มี/ไม่อาจปฏิบัติ) -- > ปลัดเทศบาล(รักษาราชการแทน)

* “นายกเทศมนตรี” มอบอำนาจให้ “รองนายกเทศมนตรี” เป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน ให้ “ทำเป็นหนังสือ”

“นายกเทศมนตรี” มอบอำนาจให้ “ปลัดเทศบาล” เป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน ให้ “ทำเป็นคำสั่งและประกาศให้ประชาชนทราบ”

การปฏิบัติราชการแทนนายกเทศมนตรีดังกล่าว ต้องกระทำภายใต้การกำกับดูแล และกรอบนโยบายของ “นายกเทศมนตรี” กำหนดไว้

* เมื่อพ้นกำหนดเวลา 1 ปี นับแต่ที่ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ยกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลแล้ว ให้ “นายกเทศมนตรี” มีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับ “กำนันและผู้ใหญ่บ้าน”

ส่วนที่ 3 หน้าที่ของเทศบาล

➤ **เทศบาลตำบล**

* เทศบาลตำบล มีหน้าที่ต้องทำ ในเขตเทศบาล ดังนี้

1. รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

2. ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ

ปฏิญญา

3. รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
 4. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
 5. ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
 6. ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
 7. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
 8. บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
 9. หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล
- * เทศบาลตำบล อาจจัดทำกิจการใด ๆ ในเขตเทศบาล ดังนี้
1. ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
 2. ให้มีโรงฆ่าสัตว์
 3. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
 4. ให้มีสุสานและฌาปนสถาน
 5. บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
 6. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้
 7. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าและแสงสว่างโดยวิธีอื่น
 8. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
 9. เทศพาณิชย์

▶ เทศบาลเมือง

- * เทศบาลเมือง มีหน้าที่ต้องทำ ในเขตเทศบาล ดังนี้
1. กิจการตามที่ระบุใน “เทศบาลตำบล”
 2. ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
 3. ให้มีโรงฆ่าสัตว์
 4. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้
 5. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
 6. ให้มีและบำรุงส้วมสาธารณะ
 7. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าและแสงสว่างโดยวิธีอื่น
 8. ให้มีการดำเนินกิจการโรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น

* เทศบาลเมือง อาจจัดทำกิจกรรมใด ๆ ในเขตเทศบาล ดังนี้

1. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
2. ให้มีสุสานและฌาปนสถาน
3. บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
4. ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
5. ให้มีและบำรุงโรงพยาบาล
6. ให้มีการสาธารณสุข
7. จัดทำกิจการซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
8. จัดตั้งและบำรุงโรงเรียนอาชีวศึกษา
9. ให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬาและพลศึกษา
10. ให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ สวนสัตว์และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
11. ปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม และรักษาความสะอาดเรียบร้อยของท้องถิ่น
12. เทศพาณิชย์

➤ **เทศบาลนคร**

* เทศบาลนคร มีหน้าที่ต้องทำ ในเขตเทศบาล ดังนี้

1. กิจการตามที่ระบุใน “เทศบาลเมือง”
2. ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
3. กิจการอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
4. การควบคุมสุขลักษณะและอนามัยในร้านจำหน่ายอาหาร โรงมหรสพ และสถานบริการอื่น
5. จัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม
6. ให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
7. การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง
8. การส่งเสริมกิจการการท่องเที่ยว

* เทศบาลนคร อาจจัดทำกิจกรรมใด ๆ ในเขตเทศบาล กระทำกิจการอื่น ๆ ตาม “เทศบาลเมือง” ได้

➤ **การทำกรนอกเขตเทศบาลและการทำกรร่วมกับบุคคลอื่น**

* เทศบาลอาจทำกิจการของเขต เมื่อ

1. การนั้นจำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่ดำเนินตามอำนาจหน้าที่อยู่ภายในเขตของตน
2. ได้รับความยินยอมจากสภาเทศบาล คณะกรรมการสุขาภิบาล สภาจังหวัด หรือสภาตำบลท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง
3. ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

* เทศบาลอาจทำ การร่วมกับบุคคลอื่น -- > โดยก่อตั้งบริษัทจำกัดหรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด เมื่อ

1. บริษัทจำกัดนั้นมีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค
2. เทศบาลต้องถือหุ้นเป็นมูลค่าเกินกว่าร้อยละ 50 ของทุนที่บริษัทนั้นจดทะเบียนไว้ และ

3. ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
การเปลี่ยนแปลง จำนวนพื้นที่เทศบาลที่อยู่ในบริษัทจำกัด ต้องได้รับอนุมัติจาก “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย”

➤ **สหการ**

* กิจการใดอันอยู่ภายในอำนาจของ เทศบาลตั้งแต่ 2 แห่งขึ้นไป ที่จะร่วมกันทำเพื่อให้เกิดประโยชน์ ให้จัดตั้งเป็น “สหการ” และมีคณะกรรมการบริหาร

* “สหการ” มีฐานะเป็น “ทบวงการเมือง”

* “การจัดตั้ง / ยุบเลิกสหการ” ให้ตราเป็น “พระราชกฤษฎีกา”

* “สหการ” อาจได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล และอาจกู้เงินได้

ส่วนที่ 4 เทศบัญญัติ

* เทศบาลอาจออกกฎหมาย ใช้ในเขตเทศบาล โดยตราเป็น “เทศบัญญัติ”

* วัตถุประสงค์การร่างเทศบัญญัติเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ของเทศบาล / การดำเนินการพาณิชย์ของเทศบาล

* ในเทศบัญญัติจะกำหนดโทษผู้ละเมิดเทศบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่ห้ามกำหนดโทษปรับ ไม่เกิน 10,000

บาท

* ขั้นตอนการร่างเทศบัญญัติ

➤ **การร่างเทศบัญญัติ**

1. การร่างเทศบัญญัติจะเสนอได้ก็ต่อ... โดย...

นายกเทศมนตรี / สมาชิกสภาเทศบาล (โดยมีสมาชิกสภาเทศบาลลงนามรับรองไม่น้อยกว่า 2 คน) / ราษฎร ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาล --- > เข้าชื่อให้ “สภาเทศบาล” พิจารณาออกข้อบัญญัติ

ร่างเทศบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ว่าด้วยเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- การจัดเก็บ ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน วางระเบียบ บังคับ -- > เกี่ยวกับภาษีอากร
- การเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน การใช้เงินกู้
- การคลัง การงบประมาณ การเงิน ทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การจ้าง การพัสดุ

การเสนอร่างเทศบัญญัติเกี่ยวกับการเงินจะต้องมี คำรับรองจาก “นายกเทศมนตรี”

(กรณีมีข้อสงสัยว่าร่างเทศบัญญัติใดเกี่ยวข้องกับการเงิน ให้ “ประธานสภาเทศบาล” เป็นผู้วินิจฉัย)

2) ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่สภาเทศบาล ได้มีมติเห็นชอบ --> ให้ส่งร่างเทศบัญญัติ

- ให้ “ประธานสภาเทศบาลตำบล” ส่งให้ “นายอำเภอ” เพื่อส่งให้ “ผู้ว่าราชการจังหวัด”

พิจารณา

- ให้ “ประธานสภาเทศบาลเมือง” และ “ประธานสภาเทศบาลนคร” ส่งให้ “ผู้ว่าราชการจังหวัด” พิจารณา

ต้องแล้วเสร็จ / ส่งกลับ ภายใน 15 วัน ถ้าไม่พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา “ถือว่าเห็นชอบกับเทศบัญญัติ”

- กรณี “ผู้ว่าราชการจังหวัด” เห็นชอบ ให้ส่งให้ “นายกเทศมนตรี” เพื่อลงนามใช้บังคับต่อไป
- กรณี “ผู้ว่าราชการจังหวัด” ไม่เห็นชอบ ให้ส่งร่างฯ พร้อมด้วยเหตุผลไปยัง “สภาเทศบาล” เพื่อพิจารณาใหม่

* ถ้า “สภาเทศบาล” มีมติยืนยันตามร่างเทศบัญญัติเดิมคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 --> ให้ “นายกเทศมนตรี” ลงนามใช้บังคับ และแจ้งให้ “ผู้ว่าราชการจังหวัด” ทราบต่อไป

* ถ้า “สภาเทศบาล” ไม่ยืนยันภายใน 30 วัน นับแต่ได้รับร่าง --> ให้เทศบัญญัตินั้น ตกไป

➤ กรณี “สภาเทศบาล” ไม่รับหลักการ แห่งร่างเทศบัญญัติ

* ในกรณีที่สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างเทศบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายเพิ่มเติม

* ให้ “ผู้ว่าราชการจังหวัด” ตั้ง “คณะกรรมการคณะหนึ่ง” จำนวน 15 คน

ภายใน 7 วัน นับแต่มีมติไม่รับร่าง เพื่อหาข้อยุติ โดยประกอบด้วย

- 1) สมาชิกสภาเทศบาลเสนอ จำนวน 7 คน
- 2) นายกเทศมนตรีเสนอ จำนวน 7 คน
(บุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกสภาเทศบาล)
- 3) คณะกรรมการทั้ง 14 คน เสนอบุคคล เป็น --> ประธาน 1 คน
(บุคคลซึ่งมิได้ดำรงตำแหน่งใด ให้แล้วเสร็จภายใน 7 วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการครบ 14 คน)

* ให้คณะกรรมการพิจารณาร่างให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้แต่งตั้ง “ประธานกรรมการ” แล้วรายงานต่อ “ผู้ว่าราชการจังหวัด”

* ในกรณีที่ “คณะกรรมการ” พิจารณาไม่แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา --> ให้ “ประธานกรรมการ” รวบรวมผลแล้ววินิจฉัย (โดยเร็ว) --> รายงานต่อ “ผู้ว่าราชการจังหวัด”

* ให้ “ผู้ว่าราชการจังหวัด” ส่งร่างเทศบัญญัติ (โดยเร็ว) --> ให้ “นายกเทศมนตรี” และ

ให้ “นายกเทศมนตรี” เสนอร่างเทศบัญญัติต่อ “สภาเทศบาล” ภายใน 7 วัน

* หาก “นายกเทศมนตรี” ไม่เสนอร่างต่อ “สภาเทศบาล”

ให้ “ผู้ว่าราชการจังหวัด” รายงานต่อ “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย” เพื่อสั่งให้ “นายกเทศมนตรี” พ้นจากตำแหน่ง

ส่วนที่ 5 การคลังและทรัพย์สินของเทศบาล

* ถ้าเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ออกไม่ทันงบประมาณใหม่ ให้ใช้เทศบัญญัติของปีที่แล้วไปพลางก่อน

* กรณีปีใด เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีไม่พอให้ทำเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม (กรณีจำเป็น)

* เทศบาล อาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- 1) ภาษีอากรตามแต่จะมีกฎหมายกำหนด
- 2) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
- 3) รายได้จากทรัพย์สินของเทศบาล
- 4) รายได้จากการสาธารณูปโภคและเทศพาณิชย์
- 5) พันธบัตร หรือเงินกู้ ตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
- 6) เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ
(ต้องได้รับอนุญาตจาก “สภาเทศบาล” และอนุมัติจาก “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย” แล้ว)
- 7) เงินอุดหนุนจากรัฐบาลหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 8) เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้ทูลให้
- 9) รายได้อื่นตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้

* เทศบาลอาจมีรายจ่าย ดังต่อไปนี้

1) เงินเดือน	6) ค่าครุภัณฑ์
2) ค่าจ้าง	7) ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่น ๆ
3) เงินค่าตอบแทนอื่น ๆ	8) เงินอุดหนุน
4) ค่าใช้สอย	9) รายจ่ายอื่นใดตามที่ผูกพัน
5) ค่าวัสดุ	

* การจ่ายเงินอุดหนุน และการจ่ายเงินเพื่อการลงทุน --> เทศบาลจะกระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก “สภาเทศบาล” และ “ผู้ว่าราชการจังหวัด” อนุมัติแล้ว

* โดยปกติ “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย” จัดให้มีการตรวจสอบการคลัง การบัญชี และการเงินอื่น ๆ ของเทศบาล ปีละครั้ง

ส่วนที่ 6 การควบคุมเทศบาล

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” มีอำนาจหน้าที่ ควบคุมดูแล “เทศบาลเมือง” และ “เทศบาลนคร” ในจังหวัด

“นายอำเภอ” มีอำนาจหน้าที่ ช่วยควบคุมดูแล “เทศบาลตำบล” ในอำเภอนั้น

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” / “นายอำเภอ” เห็นว่า “นายกเทศมนตรี” หรือ “รองนายกเทศมนตรี” ปฏิบัติการไปในทางที่อาจเป็นการเสียหายแก่เทศบาล/ราชการ (“ผู้ว่าราชการจังหวัด” / “นายอำเภอ” ได้แนะนำตักเตือนแล้วไม่ปฏิบัติตาม)

มีอำนาจ “สั่งเพิกถอน” หรือ “สั่งให้ระงับการปฏิบัติกร” ของ นายกเทศมนตรี / รองนายกเทศมนตรี เป็นการชั่วคราว แล้วให้ “ผู้ว่าราชการจังหวัด” รายงาน “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย” ทราบภายใน 15 วัน นับแต่มีคำสั่ง

“รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย” วินิจฉัยภายใน 30 วัน คำสั่งของรัฐมนตรีให้ถือเป็นที่สุด

เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตเทศบาล “ผู้ว่าราชการจังหวัด” จะรายงานเสนอความเห็นต่อ “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย” เพื่อยุบสภาเทศบาลก็ได้

“รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย” มีอำนาจในการ “ยุบสภาเทศบาล” และให้แสดงเหตุผลในคำสั่งด้วย และให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลใหม่ภายใน 45 วัน

เมื่อเห็นว่าจำเป็นจะให้เทศบาลอยู่ในความควบคุมของ “กระทรวงมหาดไทย” โดยตรง ให้ตราเป็น “พระราชกฤษฎีกา”

ส่วนที่ 7 คณะกรรมการที่ปรึกษาการเทศบาล

ให้มี “คณะกรรมการที่ปรึกษาการเทศบาล” คณะหนึ่ง (รวม 16 คน) ประกอบด้วย

1. ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน
 2. อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น / อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง / อธิบดีกรมตำรวจ / อธิบดีกรมสามัญศึกษา / อธิบดีกรมวิสามัญศึกษา / อธิบดีกรมการแพทย์ / อธิบดีกรมอนามัย / ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ / ผู้อำนวยการส่วนการปกครองท้องถิ่น / กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 10 คน
 3. กรรมการอื่น (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้ง) ไม่เกิน 5 คน
- “ผู้อำนวยการส่วนการปกครองส่วนท้องถิ่นกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น” เป็น “เลขาธิการคณะกรรมการที่ปรึกษาการเทศบาล”

“กรรมการที่ปรึกษาการเทศบาล” ดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี ซึ่ง “คณะกรรมการที่ปรึกษาการเทศบาล” มีหน้าที่ให้คำปรึกษาข้อแนะนำแก่ “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย” เกี่ยวกับกิจการเทศบาลโดยทั่วไป

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ : จอมพล ป. พิบูลสงคราม (นายกรัฐมนตรี)